

କର୍ମାଥ ହେ....

ନାରାୟଣ । ‘ଓ କୁଳୀ କୃଷ୍ଣାୟେ, ଗୋବିଦ୍ୟାୟେ,
ଗୋପୀକାଜନବଲ୍ଲୂରେ ନମୀ’ର ମାନ୍ତ୍ରିକ
ଉଚ୍ଚାରଣରେ ପୂଜିତ ହେଉଥିବା ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପ୍ରତିରୂପ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ବିଚାର
କରାଯାଏ । ଲୋକକଥା ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଯେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ମଞ୍ଜୁଖୀଳାର ପରିସମାପ୍ତି ପରେ
ପରେ ସେ ପୂର୍ବ ଭାରତର ଏହି ପୂର୍ଣ୍ଣ୍ୟପାଠରେ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ରୂପେ ଆବିର୍ଭୂତ ହେଲେ । ଏଣୁ
ସକଳ ବୈଷ୍ଣବ ସଂପ୍ରଦାୟଙ୍କର ସେ ମଧ୍ୟ ଆରାଧ
ଦେବତା ଯାହା ଶ୍ରୀଚେତନ୍ୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିବକ
ସଂପ୍ରସାରିତ ଓ ବୃଦ୍ଧିତ ହୋଇଆସିଛି । ବୈଷ୍ଣବ
ମତାନୁସାରେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ତାଙ୍କର
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭ୍ରାତା ବଳରାମଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ତରୀ
ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କର ସମାବେଶରେ ସେ ବିରାଜିତ । ଏହି
ଯଶୋଦା କନ୍ୟା ସୁଭଦ୍ରା ଭାଇ ଦୂର ଜଣଶ୍ଵର
ମହାପ୍ରତାପୀ କଂସଙ୍କ କବଳିରୁ ବଞ୍ଚାଇଥିବାରୁ
ସେ ତାଙ୍କର ଅତି ଆଦରର ।
ଅଦେତବାଦାନୁସାରେ ଏହି ମହାଦେବୀ ସୁଭଦ୍ରା
ଯୋଗନିଦୀ ଭାବେ ମଧ୍ୟ

ପରିଚିତା । ସେ ପୁଣି ଅଖଣ୍ଡ, କାଳ ବା
ସମୟକୁର ସ୍ଵର୍ଗାଦେବୀ । ସୁଦର୍ଶନ ହେଉଛନ୍ତି
ମହାଭାଗତର କିଷ୍ମଦକ୍ଷିଆନୁସାରେ ଜଗନ୍ନାଥ,
ବଳଭଦ୍ର ଓ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍ଗର ସନ୍ଧିକିଳ ବୃପ୍ତ ଯାହାଙ୍କୁ
ନାରଦ ପ୍ରତ୍ୟେଷ କରି କଳିଯୁଗରେ ଆବିର୍ଭାବ
ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ବିନମ୍ବ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।
ଆମ ଭାରତୀୟ ପରମାପାରେ ଉଦ୍ଦଶୀ ସିଂହି
ପ୍ରଭୁ ପୂଜିତ ହେବାର ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵା ରହିଛି ।
ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର ବୁଦ୍ଧ, ଧନ୍ତ ଓ
ସଂଗ୍ରହ ମହାବୁ ରତ୍ନସିଂହାସନରେ ଉପବିଷ୍ଟ ଏହି
ଚତୁର୍ବୀମୂର୍ତ୍ତିରେ ସମାବିଷ୍ଟ ବୋଲି ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମର
ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଏହି ଧନ୍ତ
ସଦାବେଳେ ନାରୀର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥାଏ
ବୋଲି ତହେଁରେ କୁହାଯାଇଛି । ଆଉ ରତ୍ନବେଦୀ
ଶିଶ୍ୱାୟିଗ ଭଣ୍ଣାର ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି । ମୋଟ
ଉପରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ପ୍ରଭୁ
ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କର ଏହି ଆସ୍ତନରେ ରହିଛି ବିଷ୍ଣୁ,
ଶୈବ, ବୈଷ୍ଣବ ଓ ବୌଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱାସଙ୍କର ପରମ
ଆସ୍ତା ଏବଂ ଅନାବିଲ ବିଶ୍ୱାସ । ଏହି ଚତୁର୍ବୀ

ମୁର୍ଗୀର ପରିକଳ୍ପନା ସ୍ଵୟଂ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବୋଲି ଆମେ
ବିଶ୍ୱାସ କରିଆସିଛୁ, କାରଣ ଏହାର ତ୍ବକୁ
ଯେତେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା
ଅଲୋକିକରେ ଲୋକିକ ଓ ରହସ୍ୟରେ ପରମ
ଅଖଣ୍ଡ ବିଶ୍ୱାସରେ ଥିଲୁଛିତ । ଗୋଲାକାର ଦାରୁ
ବିଗ୍ରହର ଅନୁପମ ରୂପ ଓ ମହିମା ଚିରକାଳ
ଆମକୁ ବାନ୍ଧି ରଖୁଆସିଛି । ଜଗତର ସ୍ଵର୍ଗ ରଙ୍ଗ
ତାଙ୍କଠି ଠୁଳ । ବିଶ୍ୱାରିତ ପଳକିହିନୀ ନେତ୍ର
ଯୁଗଳରେ ସେହି ପରମ କାରୁଣିକ ଅହୋରାତ୍ର
ତାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ଜଗତକୁ ତାହିଁ ରହିଛନ୍ତି । ସକଳ
ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ନିରାକଶ କରିଗଲିଛନ୍ତି ।

ସ୍ଵର୍ଗରେ କିଛି ହିଁ କିଛି ତାଙ୍କ
ଅଗୋଚରରେ ରହେ ନାହିଁ । ଯୁଗମୂଳ ଧରି ବହୁ
ପ୍ରାଞ୍ଚ ପଣ୍ଡିତ ତାଙ୍କରି ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମଧ୍ୟ
ତାହା ଅସରନ୍ତି ରହିଛି । ସେହି ପୁରୁଷୋତ୍ତମଙ୍କ
ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣବା ପାଇଁ ଭାଷା ବି କାହିଁ । ତାଙ୍କରି
ବଡ଼ ଦେଉଳ ପାଖରେ ସମସ୍ତେ ଶରଣାଗତ;
ତାଙ୍କର ବଡ଼ାଶ୍ରାନ୍ତ ଧୂଳିରେ ସବୁ ଗର୍ବ ଅହଂକାର
ଝରିପଡ଼ି ଉପତ୍ତି ହୋଇଯାଏ । ତାଙ୍କର କରୁଣା

ଅଭ୍ୟନ୍ତ କୁମାର ଦାସ

ଚିକିଏ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ବାହୁ ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତି । ସବୁ ଯାଚନା, ଆକୁଣି ଓ ପ୍ରାର୍ଥନା ତାଙ୍କର ଆଶିଷ ପାଇଁ, ଶ୍ରୀର ବାଲିକଣାଟିଏ ପାଇଁ । ସେହି ମହାପ୍ରଭୁ ଆଜି ତାଙ୍କର ଅଗଣୀ ଉତ୍ତକ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଭା । ସବୁର କଣ୍ଠରେ ଯେପରି ଧନ ମାଗୁନାହିଁ, ଜନ ମାଗୁନାହିଁ, ମାଗୁଛି ଶରଧା ବାଲିରୁ ହାତେ । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ଏହି ବିଶ୍ଵପ୍ରଦୀନ ରଥଯାତ୍ରାର ଆଜି ଏକାଠି ସମବେତ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନତା । ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ସୁଦ୍ୟକଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଶୁଣିଲା, ଶାନ୍ତି ଓ ସଦ୍ଭାବନା ପାଇଁ । ପ୍ରଭୁ ଆଶିଷ ଦିଅନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଏହି ଦିବ୍ୟ ଯାତ୍ରା ନିର୍ବିଦ୍ଧରେ, ତାଙ୍କର କରୁଣାରେ ସମାପନ ହେଉ ଜଗତବାସୀଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ କାମନା କରି ସେହି ଜମନାଥଙ୍କ ଏବଂ ନିମ୍ନ ମାର୍ଗନା ।

ଗୋଡ଼ରା, ମାହାଙ୍ଗା, କଟକ,
ମୋ : ୯୪୩୭୧୪୨୭୧୭

ଜୀବନ ରଥ : ଶ୍ରୀକଟନ୍ଦୁଧ

ଉମେଶ ଦ୍ୱା ପାତ୍ର

ବିଶ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମ-ଚେତନାରେ
ଉଗବାନ ଓ ଉକ୍ତ ଦୂଳଟି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସଭା
ଭାବେ ପରସ୍ପରଠାରୁ ଅନତିକ୍ରମ ଦୂରରେ
ରହିଥିବା ବେଳେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ଭାବନାରେ
ଉଗବାନ ଓ ଦେବଦେବୀମାନେ ସର୍ବଦା
ମାନବୀୟ ପ୍ରକୃତି ଓ ଆଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରି ମଣିଷର ପାଖେ ପାଖେ ରହିଛନ୍ତି ।
ଦେବ-ମାନବର ଏହି ସମନ୍ଦିତ
ଲୀଳାଖେଳାର ମହିମା ପ୍ରତିକ ହେଉଛନ୍ତି
ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ । ସେ ସାଧାରଣ
ମଣିଷଟିଏ ପରି ଦୈନିକିନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ବିଶେଷ କର୍ମମାନ ସମାଦନ କରିବା ସହିତ
ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାସ୍ତ ହୁଆଛି । ଜନ୍ମ-
ଜୀବନ-ମୃତ୍ୟୁ, ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ପୁଣି ଜୀବନ
ଓ ଜୀବନର ପୁଣିଷ୍ଠ ମୃତ୍ୟୁ; ସାରା
ଜୀବଜଗତ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ସ୍ଵାଭାବିକ
ପ୍ରବାହ । ମୃତ୍ୟୁକାଳେ ଯେ ଭାବ ଧରି
ଶରୀର ଛାଡ଼ି ଜୀବନ ଯାଏ ଜନ୍ମେ ପୁଣି
ସେପରି ସ୍ଵାନେ ସହି ଭାବପଥ ଯେବେ
ପାଏ । ମାତ୍ର, ଜୀବ-ପରମ ମହାପ୍ରଭୁ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ, ଶ୍ରୀବଳତତ୍ତ୍ଵ, ଦେବୀ
ସୁଭଦ୍ରା ଓ ଶ୍ରୀସୁଦର୍ଶନ ଯେତେବେଳେ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ କୌଣସିରେ ନିଜକୁ ଏହି ଜନ୍ମ
ମୃତ୍ୟୁର ପ୍ରବାହରେ ଭାବାଇ ଦିଅଛି; ତାହା
ଉକ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପାଲଟିଯାଏ ଏକ ଦିବ୍ୟ
ଅନୁଭବ । ମହାପ୍ରଭୁ ଏହି ଅନୁମତି ଲୀଳା
ମାଧ୍ୟମରେ ସୂଚାଇ ଦିଅଛି ଯେ ଜନ୍ମ,
ଜୀବନ ବା ମୃତ୍ୟୁ; କୌଣସିଟି ସମୃଦ୍ଧ
ନୁହେଁ । ସମୃଦ୍ଧର ଏହା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ଆଂଶ କେବଳ । ତେଣୁ, ତାଙ୍କୁ
ଅବଲୋକନ କରୁଥିବା ଉଚ୍ଚତିର ଜୀବନ
ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିରେ ବଦଳିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ
ମୃତ୍ୟୁ ଭୟରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ମୁଣ୍ଡ ପାଇଥାଏ ।
ଭାରତୀୟ ଧର୍ମ ଓ ସଂକ୍ଷିପ୍ତି ପ୍ରାଥମିକ
ବୂପ ଦେଇଥିବା ବେଦାତ ଦର୍ଶନ ଯେଉଁ
ନିରୂପାଧ୍ୟ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସଭାର ପରିକଳ୍ପନା
କରିଥିଲା ତା'ର ସାକାର ବିଗ୍ରହ ହିଁ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ
ନିରାକଶ କଲେ ସଞ୍ଚ ହୁଏ ଯେ ତାହା
ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କ ପରି ନୁହେଁ; ଏକ ଭିନ୍ନ
ବୂପରେ ସେ ପ୍ରମୁଖ । ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ
ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷଙ୍କର ପିତାମାତା ଜାନକୀ ନାଥ

ବୋଷ ଓ ତାଙ୍କ ସହଧିମଣିଶୀ ୧ ପ୍ରଭାବତୀ
 ଦେବୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଉଗବାନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ଠାକୁର ଅନୁକୂଳଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଦୀକ୍ଷା ଶିଷ୍ୟ
 ଥୁଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ଦର୍ଭରେ
 ଅନୁଗୋଧକ୍ରମେ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଠାକୁର
 ଅନୁକୂଳଚନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କ ମାତା ଜନନୀ
 ମନମୋହିନୀ ଦେବୀ ଓ ଶତାଧିକ ଉତ୍ତଳ
 ସହ ସୁଦୂର ବାଂଲାଦେଶର ପାବନା-

ମହାପାରାକ୍ରମୀ, ବଳଶାଲୀ, ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟାରେ
ପାରଦର୍ଶୀ । କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣରେ
ଶ୍ରୀବଳରାମଙ୍କର ଚିତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଏ
ତାଙ୍କର କାନ୍ତରେ ହଳ (ଲଙ୍ଗଳ) ରହିଛି ।
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଠାକୁର କହିଲେ - ଶ୍ରୀବଳରାମ
ଥୁଲେ ଜଣେ ବଡ଼ କୃଷିବିଜ୍ଞାନୀ, କୃଷିକାର୍ୟ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଳାକୀନ ଜଣେ ଅଭିଜ୍ଞ ବ୍ୟକ୍ତି ।
ତେଣୁ ଏହି ବିଶେଷ ଗୁଣର ପ୍ରତାକ
ହିସାବରେ ଶ୍ରୀବଳରାମଙ୍କର ଝକନେ
ଆମେ ହଳ ଦେଖୁବାକୁ ପାଉ । ପ୍ରତିତିତ
ଏକ କଥା ଅଛି - ଯିଏ ମୋତେ କରେ
ଆଶ, ମୁଁ ତାର କରେ ସର୍ବନାଶ । ଦୟାଳ
ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଠାକୁର ଏହି ମତବାଦକୁ ସମର୍ଥନ
କରିନାହାନ୍ତି । ପ୍ରଭୁ ଏହି ପଦ୍ୟକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କରି କହିଛନ୍ତି - ଯିଏ ମୋତେ କରେ
ଆଶ, ମୁଁ ତାର କାଟେ ବୁଢ଼ିପାଶ । ଅର୍ଥାତ୍
ଗୁରୁଗତ ପ୍ରାଣ ହୋଇ ଚାଲିଲେ ମନୁଷ୍ୟ
ଦୂରି ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ ହୁଏ । ଆଉ ପ୍ରବୃତ୍ତି
ବନ୍ଧନରୁ ମୁକ୍ତ ହେଁ ପ୍ରକୃତ ସୁଖ ଓ ଚରମ
ଆନନ୍ଦ । ବହୁକାଳରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଏହି
ଭାବନାର ସ୍ରୋତକୁ ଏକାଥରେ ବିଶେଷ
ଦିଗ୍ବଦ୍ଧନ ଦେଲେ କଳକୀ ବିଗ୍ରହ
ଭଗବାନ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଠାକୁର ଅନୁକୂଳଚନ୍ଦ୍ର ।

ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ ଦାରୁଚୂଡ଼ର ସ୍ଵରୂପ
ଓ ଉପାସନା ସବୁ ଧର୍ମ, ସବୁ ଉପାସନା
ଚିତ୍ତନ, ସବୁ ସମ୍ପୁଦାୟ ଓ ସବୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ଚେତନା ଉଚରେ ସ୍ବାକୃତ । ମହାପ୍ରଭୁ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ ପଢ଼ିପାବନ ଯାତ୍ରାରେ ଏହି
ଚିତ୍ତନ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାର୍ଗ ଦେଖାଉ ।
ଜୀବନରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହଁର ହେଉଛି
ଭଗବାନଙ୍କର ଅମୃଲ୍ୟ ଦାନ । ତେଣୁ
ଏହାର ସଦ୍ବ୍ୟବହାର କରାଯିବା
ଆବଶ୍ୟକ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଉଗବାନ
କଳକୀ ବିଶ୍ୱାସ ଯୁଗବତାର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ୦କୁର
ଅନୁକୂଳତ୍ୟ ଦୃଢ଼କଣ୍ଠରେ ଉଦ୍ଘୋଷଣା
କଲେ - ଅର୍ଥ, ମାନ, ଯଶ ଉଚ୍ୟାଦି
ପାଇବା ଆଶାରେ ମୋତେ ୦କୁର ସଜାଳ
ଭକ୍ତ ହୁଅନାହିଁ, ସାବଧାନ ହୁଅ ୦କିଯିବ;
ତୁମର ୦କୁରଦ୍ଵାରା ଜାଗରତ ନ ହେଲେ କେହି
ତୁମର କେନ୍ଦ୍ର ବି ନୁହଁଛି, ୦କୁର ବି
ନୁହଁଛି, ପାଞ୍ଜି ଦେଲେ ତାହା ହିଁ ପାଇବ ।
ସହପ୍ରତିରହିକ ଓ ପ୍ରଫେସର,
ହେପାଟୋଲୋଜି ବିଭାଗ, ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର
ଭଞ୍ଜ ମେଡିକାଲ କଲେଜ, କଟକ,
ମୋ : ୯୪୩୭୦୪୧୯୭୭

ପ୍ରତିବର୍ଷ ରଥ ମିର୍ମାଣ କାହିଁକି ?

ନାରାୟଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ

ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହେଉଥିବା
ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଠିତା ରଥଯାତ୍ରା ମହାପୁରୁଷ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କ ଜନ୍ମମୂଳାନ ପୂରାରେ କେବଳ
ସୀମାବର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏହା ସମଗ୍ର
ଭାରତବର୍ଷ, ଏପରିକି ସାରା ପୃଥ୍ବୀରେ
ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲାଭ କରି ଅଞ୍ଜଳିତାଏ
ମହୋସବରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି
। ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ, ସୁଭଦ୍ରା, ବଲଭଦ୍ର ଓ
ସୁଦର୍ଶନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦୀମୂର୍ତ୍ତି ପାଇଁ ତିନିଗୋଟି ରଥ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ନୃତ୍ୟ କାଠରେ ନିର୍ମାଣ
କରାଯାଇଥାଏ । ଏଥୁପାଇଁ ପୂରୀ
ନିକଟବର୍ତ୍ତି ନୟାଗଡ଼ ଓ ଦଶପଲ୍ଲୀ ଜଙ୍ଗଳରୁ
ନୃତ୍ୟ କାଠ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂଗ୍ରହ
କରାଯାଇଥାଏ । ଗତବର୍ଷ ଠିକ୍ ସମୟରେ
ଉପୟୁକ୍ତ ମାନର କାଠ ନପହଞ୍ଚିବା ଏବଂ
ଆବଶ୍ୟକ କାଠର ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ
ହେବା; କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଲମ୍ବ ଘଟିବା
ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତାରିତ ହୋଇଥିଲା ।
ଏବୁ ସମସ୍ୟାକୁ ଆଖୁ ଆଗରେ ରଖୁ
ଆସନ୍ତା ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ କାଠର ଅଭାବ
ନିଷ୍ଠିତ ବୋଲି ଧରିନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।
ଦେବ ଓ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଳ ଧ୍ୟେ, ରାଜ୍ୟ

A large wooden chariot, known as the Deula Chariot, is shown in the foreground, positioned in front of the Jagannath Temple. The chariot is made of wood and features several large, spoked wheels. Behind it, the temple's iconic multi-tiered roof and golden spire (shikhara) are visible against a clear blue sky. A few people are seen near the base of the chariot.

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥ ବନ୍ଦପ୍ରକଳ୍ପ ବିଶେଷ ଫଳପ୍ରଦ
ନହେବା ଲତ୍ୟାଦିରୁ ଉବିଷ୍ୟତର ଚିତ୍ର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ
ଜଣାପଡ଼ୁଛି । ଏପରିକି ଗତ ଗର୍ଭ
ଭିତରେ ଅସନ, ପାସି, ଧଉରା ନାମକ
ଗଛ ଲାଗିପାରିଲା ନାହିଁ ବୋଲି କେତେକ
ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଖବର ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏ
ଅଭାବନୀୟ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ନେଇ ଏବଂ
ରଥଯାତ୍ରା ବ୍ୟାହତ ହେବାକୁ ନଦେଇ ଚଳି
ଆୟୁଥ୍ୟବା ପରମାରେ କିଛିଟା ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଆଶିବାକୁ ଦେଇଥିବା ସୁଚିନ୍ତିତ ମତ
ଗ୍ରହଣୀୟ ବୋଲି ମନେକରେ ।

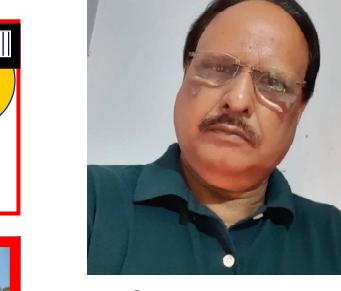
ଉଦ୍‌ବେଶ ଜାଣିଛନ୍ତି ଶ୍ଵାସପ୍ରଶାସ ଠାରୁ ନିଜ
ଖାଦ୍ୟ, ବାସଗୁହ, ବୃକ୍ଷ, ପରିପାର୍ଶ୍ଵକ କ୍ଷେତ୍ର
ଠାରୁ ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଗଛର ଅପରିହାଯ୍ୟ
ଭୂମିକା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଅନ୍ତର୍ମାନରେ
ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି କିଏ ? ଏବଂ ଏହାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ପରିଣତି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରୁଛି ବା
କିଏ ? କିନ୍ତୁ ବେସରକାରୀ ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ
ସଂଗଠନମାନେ ଶ୍ରୀମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ରଥ ପାଇଁ
ଦୃକ୍ଷରୋପଣ ନିମିର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଆଗ୍ରହ
କରିଛନ୍ତି ଯାହାକି ପ୍ରେରଣାଦାୟକ । ଗତ
ନବକଳେବର ସମୟରେ ଗଜପତି
ମହାରାଜ ଓଡ଼ିଶାବାସୀମାନେ ବିଶେଷକରି
ଲିମବୃକ୍ଷ ବିପୁଳ ଉଦ୍‌ବେଶ ଦେଇଥିଲେ
ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉଦ୍‌ବେଶ ଗ୍ରୁହଣୀୟ । ପ୍ରଥମତେ
କୌଣସି ଘୋରାଘ୍ୟବାନଙ୍କ ଲିମ ଦାରୁ ପାଇଁ
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ କୃପା ପାଇପାରେ ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟ
କଥା ହେଉଛି ଏହା ପରିବେଶରେ ଏକ
ମାମ୍ୟଳାବୀ ନାନାକରଣର ଲାଭମାପ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର

କରିଥାଏ । ରଥ ନିର୍ମାଣ ପୁସ୍ତକରେ ଆଲୋଚନାଟି ମଧ୍ୟ ଏହା ଭାବର ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ଧାଥଙ୍କର ହେଉ ବା ଅନ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କ ରଥଯାତ୍ରା ପାଇଁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସୋଠରେ ରଥ ନିର୍ମାଣ ହୋଇନଥାଏ । ପୂର୍ବ ରଥକୁ ସେମାନେ ବ୍ୟବର୍ତ୍ତିତ ଭାବରେ ସ୍ଵରକ୍ଷିତ କରି ରଖୁଆନ୍ତି ହୁଏତ ଏହା କିଛି ମରାମତି ଆବଶ୍ୟକ କରିଥାଏ । ଯାହାକି ଏକ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ବା ବ୍ୟୟବହୂଳ ପ୍ରସ୍ତଞ୍ଜ ନୁହେଁ । ଆମର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତରେ ରଥରେ ବ୍ୟବହୃତ କାଠ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହାର କିଛି ଅଂଶ ସେବାୟତମାନେ ଶ୍ରୁତିଶା କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ଆଉ କିଛି ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ରୋଷପରିଚାର ଜାଲେଣୀ ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଆସୁଥୁଲା ତେବେ ଗତ କିଛି ବର୍ଷ ହେଲା ଏହାର କିଛି ଅଂଶ ନିର୍ମାଣ କରୁଥୁବା ବିଶ୍ଵକର୍ମା ସେବାୟତକୁ ଦାନ କରାଯାଏ ଓ ଅନ୍ୟ କିଛି ଅଂଶ ନିଲାମ କରାଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଛି । ସ୍ଵଯଂ ରଥ ଦେବତାଙ୍କୁ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ଖଣ୍ଡିଏ ଅଂଶ ବାହାର ସ୍ଥାନରେ ଅସମ୍ଭାନ୍ତିତ ହେଲେ ବା ଅପୂଜ୍ୟ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ଏହା ଆମ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟକର କଥାନୁହେଁ କି ? ପ୍ରତିବର୍ଷ ରଥ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଏହି ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରତିବେଦନ ସହୃଦୟ ପାଠକଙ୍କ ଠାରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ପରାମର୍ଶ ମତାମତର ଆଶା ରଖେ ।

ବାଙ୍ଗ୍ଲାଭାଷା ବର୍ତ୍ତନିପକ୍ଷ, ପୁନଃ,
କାଠଗୋଲାରୋଡ଼, ମଜଳାବାଗ,
କଟକ,
ମୋ : ୯୪୩୮ ୨୨୭୭୭୦

ବାଲେଶ୍ୱର

୦୯ ଜୁଲାଇ ୨୦୨୪, ଶନିବାର

ଆପାଣି ପାଦୋଜବନୋ ପ୍ରତିକା
ପଶ୍ୟତେ ଦକ୍ଷତ ସ ଶ୍ରୀଶ୍ୱର୍ୟ କର୍ଷ୍ଣ
ସର୍ବେ ବେଦ୍ୟମନ୍ୟ ଚେସ୍ୟାପି ବେରା
ତମାହୁର ପ୍ରେସ୍ୟ ପରିଶ୍ଵର୍ମ ମହାତ ମା

ଯଥାର୍ଥରେ ରହୁବେଦାରେ ଚର୍ବିକୁ
ମୂର୍ଚ୍ଛକୁ ସଂଦର୍ଶନ କରି ଭରଣ
ଭାବବେଦାରେ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ ।
ଧର୍ମରୂପ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରତିକା
ଯେ କେମିତି ପ୍ରତାପାମ୍ବଳ ଭାବରେ
ସେ ଜମ୍ବୁ ଭିନ୍ନ ଅବତାରରେ ଏ ସଂପାଦନ
ଆପିଛି ।

କରି ଦିଅନ୍ତି ତାହାର୍ହେ ମୃତ୍ୟୁ କରି ଭାଜର
ଅପୂର୍ବ ପ୍ରତାପାମ୍ବଳ । ତେଣୁଟି ବର୍ଷନା
କରାଯାଇଛି ।

‘ଜଗନ୍ନାଥ ଯେ ଖୋଲ କଳା ତହୁଁ
କଳାଏ ନନ୍ଦକଳା ।

କଳାକୁ ଖୋଲ କଳା କରି ଗୋପେ
ବିହତରେ ହରି’

ସବୁ କଳା ତାଙ୍କଠାରେ ସଂପାଦିତ
ହୋଇଛି । ବୁଝ ବର୍ଷରେ ଶେଷିତ
ହେଇଥାର ଅଧିକ ଯୋଗ ମୁଖ୍ୟରେ
ସେ ଆବୃତ୍ତି ହୁଏଇ କଳାରେ ଘଣ୍ଟି
କଳାହାତା ଭାବରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଥାଏଇ
ଭକ୍ତି କବିଙ୍କ ଲେଖନାରେ । ସରିଏଇ
ତାଙ୍କ କବିଙ୍କ ବର୍ଷନାରେ ।

ତାଙ୍କ ରୂପ କାତ୍କୁ ବର୍ଷନା
କରାଯାଇଛି ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ସେ
ନିରାକାର ସାକାର ପ୍ରତାପାମ୍ବଳ
ପ୍ରତାପାମ୍ବଳ ଏ ସଂପାଦନରେ
ଯେତେ ପ୍ରକାର ଅବତାର ପ୍ରତାପାମ୍ବଳ
ପରିଷର ସବୁ କରି ଦୃଶ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗ
ପାଳକ ପାଳକ ଏ ସଂପାଦନ
କରିଛି ।

କୁଞ୍ଜର ସଜନାର
ପିପିଲ ପୁରା
ମୋ: ୯୭୭୮୮୮୯୯୯୦୦

ଆ’ରେ କାଳିଆ ମୋ ଗଳାମାଳିଆ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ

ଛଳ ଛଳ ଆଖି ସେଠି ରହେ ଲାଖ
ମନହୁବୁ ଛଳ ଛଳ
କଳାମାଳାର ମୁଖ ଶୋଭାପାଦ
ଯେପରି ଆକାଶେ ଘନ ।
ବଦ୍ଧବାଣେ ଦେଖ ଭକ୍ତ ଗହନି
ବଦ୍ଧଦେହକୁ ଛାତି
ଛାତିର ହାତକୁ ଛାତିଲି ଜଗା
ଆପିବ ରଥକୁ ମାତି ।
ନଦିଘୋଷ ବଦ୍ଧ ମୁଖୀରା ଘରକୁ
ଯିବେ ଜଗନ୍ନାଥ ଥାର୍ଥ ।
ତାର ଯାତାମ୍ଭୁ ଛାତି ଲାଖ
ସାରା ସଂପାଦନରେ ନାହିଁ ।
ବାହୁଦୂର ବାଜା ଓଡ଼ିଆର ରାଜା

କୁଞ୍ଜର ସଜନାର
ପିପିଲ ପୁରା

ମୋ: ୯୭୭୮୮୮୮୯୯୯୯୦୦

ରଥ ଯାତରା ସିଦ୍ଧଶ୍ଵର ତ୍ରିପା୦୧

ଆଶାକୁ ମା ସ ଶୁନ୍ଦର ପକ୍ଷ
ଦ୍ଵିତୀୟ ଚିଥୁ ହେଲା
ଶିରିଶେତର ବଦଦାର୍ତ୍ତ
ଦେଖରେ ଚେମିଲା ।
ତିନି ରଥରେ ରାରି ଠାକୁର
ପଥରି କିମ୍ବ ହେଲେ
ଆପି ସେବକ ଠାକୁର ରାଜା

କୁଣ୍ଡିଲୋ କେବଳ ଶୋଭା

